

PLAN URBANISTIC GENERAL MUNICIPIUL SIGHIȘOARA, JUDEȚUL MUREȘ

Beneficiar:

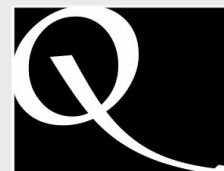
MUNICIPIUL SIGHIȘOARA

Executant:

S.C. QUATTRO DESIGN S.R.L.

Administrator: arh. Andrei JELESCU

Șef proiect: arh. Andrei JELESCU

QUATTRO DESIGN
ARHITECTI ȘI URBANISTI ASOCIAȚI

DIONISIE LUPU NR. 50, AP. 9
010458 BUCUREȘTI, SECT. 1
TEL/FAX: (4021) 315.15.70
OFFICE@QUATTROD.RO

140/7652/12.05.2004
C.U.I.: RO 16413534

Denumirea fazei:

I. STUDII DE FUNDAMENTARE

FAZA 1.2. Studii de fundamentare. Analiza situației existente și a disfuncționalităților

Denumirea studiului:

1.2.4. STUDIU PRIVIND EVOLUȚIA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

Data: Octombrie 2019

Autori:

S.C. QUATTRO DESIGN S.R.L.:

arh. Andrei JELESCU (șef de proiect)

geogr. Liliana GURAN

urb. Ana PETRESCU

urb. Monica PĂTRĂȘCOIU

**PLAN URBANISTIC GENERAL
MUNICIPIUL SIGHIȘOARA, JUDEȚUL MUREȘ**

FOAIE DE SEMNĂTURI ȘI ȘTAMPILE

S.C. QUATTRO DESIGN S.R.L.:

arh. Andrei JELESCU (șef de proiect)

geogr. Liliana GURAN

urb. Ana PETRESCU

urb. Monica PĂTRĂȘCOIU

PLAN URBANISTIC GENERAL MUNICIPIUL SIGHIȘOARA, JUDEȚUL MUREȘ

Denumirea și conținutul capitolelor:

ETAPA I. STUDII DE FUNDAMENTARE

Faza 1.1. Realizarea suportului topografic

Faza 1.2. Studii de fundamentare. Analiza situației existente și a disfuncționalităților

1. Studiul geotehnic. Riscuri naturale și antropice
2. Studiu de inundabilitate și lucrări hidrotehnice
3. Studiu privind relațiile periurbane
- 4. Studiu privind evoluția activităților economice**
5. Studiu privind potențialul turistic
6. Studiul privind evoluția socio-demografică
7. Studiu privind protecția mediului
8. Studiu de peisaj. Studiu privind silueta urbană
9. Studiul circulației urbane și transporturilor. Studiu de mobilitate
10. Studiul urban istoric și morfologic. Studiu de patrimoniu cultural
11. Studiu privind tipurile de proprietate
12. Studiu privind dotările de interes publice
13. Studiu privind infrastructura tehnico-edilitară
14. Studii consultative: analiza factorilor interesați
15. Studiul schimbărilor climatice

ETAPA 2. PLAN URBANISTIC GENERAL ȘI REGULAMENT LOCAL DE URBANISM

Faza 2.1. Propuneri preliminare de reglementari urbanistice - PUG preliminar

Faza 2.2. Consultarea populației în conformitate cu Ordinul 2701/2010

Faza 2.3. Intocmire documentației pentru obținere avize/acorduri

Faza 2.4. Redactare finală a documentației PUG

PLAN URBANISTIC GENERAL MUNICIPIUL SIGHIȘOARA, JUDEȚUL MUREȘ

Cuprinsul studiului:

1.2. STUDII DE FUNDAMENTARE

1.2.4. STUDIU PRIVIND EVOLUȚIA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

1. Date Introductive

1.1. Metodologie

1.2. Sursa datelor

2. Profilul economic actual

2.1. Caracteristici ale fondului funciar

2.2. Caracteristici ale producției agricole

2.3. Caracteristici ale sectorului zootehnic

2.4. Structura activităților economice

3. Concluzii

BIBLIOGRAFIE

1. Date introductive

1.1. Metodologie

Analiza potențialului și a activităților economice ale Municipiului Sighișoara s-a realizat pornind de la caracteristicile fondului funciar, care reprezintă suportul fizic al acestora dar și resursă pentru dezvoltare. S-au luat în considerare toate tipurile de utilizare a terenului la nivelul anului 2014 (ultimul an cu date disponibile) și evoluția suprafeței fondului funciar după modul de folosință a terenurilor în intervalul 1992-2014.

Studiu privind caracteristicile și potențialul activităților economice s-a realizat pe două niveluri: sectoare ale economiei naționale (primar, secundar, terțiar) și ramuri ale economiei (CAEN). Indicatorii utilizați în ambele cazuri au fost: numărul de întreprinderi, cifra de afaceri, numărul de salariați. Au fost analizate valorile brute ale acestora dar și ponderile pe sectoare și ramuri ale economiei. De asemenea, s-au calculat valoarea medie a cifrei de afaceri pe întreprindere, numărul mediu de angajați pe întreprindere și productivitatea anuală a muncii pe ramuri ale economiei pentru a scoate în evidență activitățile cele mai importante și ponderea lor în economia orașului. În cazul activităților agricole, s-a realizat o analiză detaliată privind evoluția principalelor culturi agricole și a animalelor crescute în ferme și în gospodăriile populației. Pentru culturile agricole s-au analizat suprafețele cultivate și producțiile la hectar, iar pentru animale numărul acestora și producțiile rezultate.

1.2. Sursa datelor

Informațiile statistice pe baza cărora s-au realizat diagramele au fost preluate din următoarele surse:

- Institutul Național de Statistică (I.N.S.),
- Baza de date TEMPO-Online (<http://www.insse.ro/cms/>);
- Primaria Municipiului Sighișoara;
- Strategia de Dezvoltare Economico – Socială a Municipiului Sighișoara pentru perioada 2008 – 2013
- Raportului privind starea economică, socială și de mediu a municipiului Sighișoara pe anul 2018

2. Profilul economic actual

2.1. Caracteristici ale fondului funciar

Conform Legii fondului funciar nr. 18/1991 (actualizată 2016), există mai multe tipuri de terenuri care compun fondul funciar al României:

- **terenuri cu destinație agricolă:** terenurile agricole productive (arabile, viile, livezile, pepinierele viticole, pomicole, plantațiile de hamei și duzi, pășunile, fânețele, serele, solariile, răsadnițele și altele asemenea), cele cu vegetație forestieră, dacă nu fac parte din amenajamentele silvice, pășunile împădurite, cele ocupate cu construcții și instalații agrozootehnice, amenajările piscicole și de îmbunătățiri funciare, drumurile tehnologice și de exploatare agricolă, platformele și spațiile de depozitare care servesc nevoilor producției agricole și terenurile neproductive care pot fi amenajate și folosite pentru producția agricolă;
- **terenuri cu destinație forestieră:** terenurile împădurite sau cele care servesc nevoilor de cultură, producție ori administrare silvică, terenurile destinate împăduririlor și cele neproductive (stâncării, abrupturi, bolovănișuri, râpe, ravene, torenți), dacă sunt cuprinse în amenajamentele silvice;
- **terenuri aflate permanent sub ape:** albiile minore ale cursurilor de apă, cuvetele lacurilor la nivelurile maxime de retenție, fundul apelor maritime interioare și al mării eritoriale;
- **terenuri din intravilan,** aferente localităților urbane și rurale, pe care sunt amplasate construcțiile, alte amenajări ale localităților, inclusiv terenurile agricole și forestiere;
- **terenuri cu destinații speciale,** cum sunt cele folosite pentru transporturile rutiere, feroviare, navale și aeriene, cu construcțiile și instalațiile aferente, construcții și instalații hidrotehnice, termice, de transport al energiei electrice și gazelor naturale, de telecomunicații, pentru exploatarea miniere și petroliere, cariere și halde de orice fel, pentru nevoile de apărare, plajele, rezervațiile, monumentele naturii, ansamblurile și siturile arheologice și istorice și altele asemenea.

Astfel, prin prezentul studiu vor fi analizate **terenurile cu destinație agricolă** precum și cele cu **destinație forestieră**.

Conform "*Raportului privind starea economică, socială și de mediu a municipiului Sighișoara pe anul 2018*", în Cadastrul Agricol al Municipiului Sighișoara, din suprafața totală de 9602,25 ha¹, 3702,29ha sunt ocupate de terenuri forestiere (cca. 38%) iar 4730,90ha de terenuri agricole (cca. 49%).

Conform ultimelor date valabile în baza de date Tempo Online a Institutului Național de statistică (anul 2014), se observă faptul că **modul de utilizare a terenurilor** este unul complex (fig. 1a), dovedind o variație importantă a categoriilor de terenuri. Este de remarcat faptul că, spre deosebire de cele mai multe orașe ale județului, așezări urbane mai mici, în Sighișoara doar jumătate din suprafața totală este utilizată agricol, cealaltă jumătate fiind ocupată de activități non-agricole. În categoria terenurilor agricole (care ocupă 49% din totalul fondului funciar) se constată o structură echilibrată, suprafețele arabile, pășunile și fânețele având proporții asemănătoare. Dintre terenurile neagricole se remarcă cele ocupate cu păduri (42%), restul tipurilor de utilizare fiind în proporții mult mai mici.

¹ conform O.C.P.I. Mureș, suprafața actuală a teritoriului administrativ al Municipiului Sighișoara este 9592,5ha; această suprafață a rezultată ulterior aprobării PUG (în vigoare) în urma modificării ce au avut loc între Municipiul Sighișoara și comuna Albești.

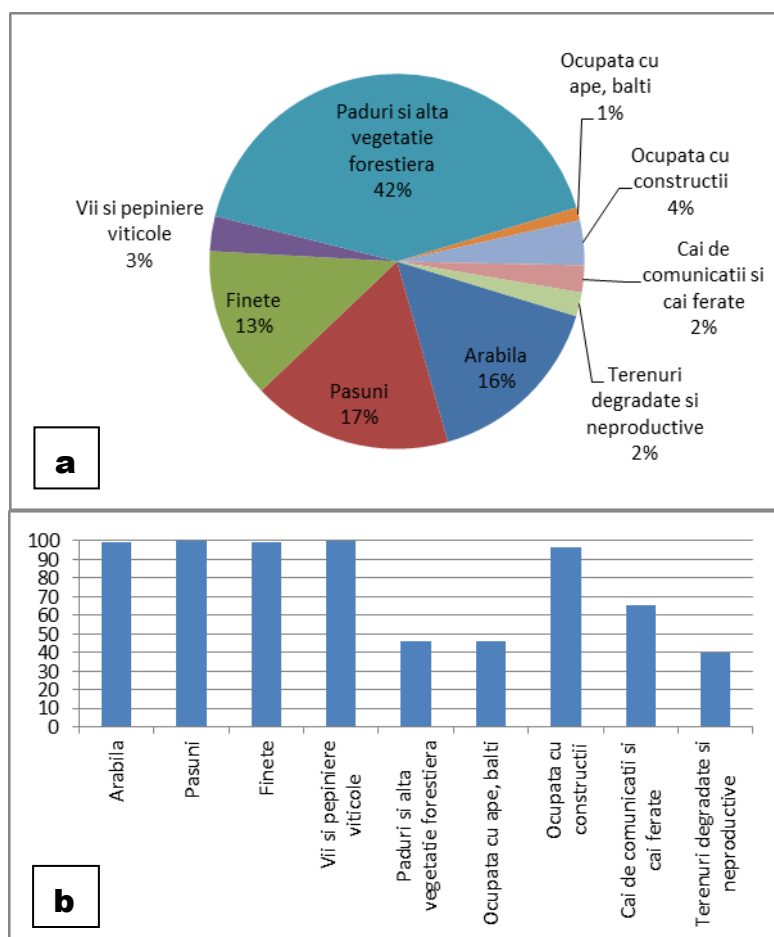

Fig. 1. Structura fondului funciar - după modul de folosință (a) și pe tipuri de proprietate (proprietate privată % din totalul fondului funciar) (b) în Mun. Sighișoara (Sursa datelor: I.N.S.S.E. baza de date Tempo Online - 2014)

Analiza structurii fondului funciar după **tipuri de proprietate** (fig. 1 b) a scos în evidență faptul că 74% dintre terenuri aparțin proprietății private. În ceea ce privește proprietatea publică, din aceasta fac parte numai 0,5% din totalul terenurilor agricole și 51% din totalul terenurilor neagricole. Dintre terenurile neagricole aflate în proprietate privată fac parte cele ocupate cu construcții (aproape în totalitate) și cele ocupate de căi de comunicație și căi ferate (peste 60%). Restul terenurilor neagricole, cele ocupate cu păduri și altă vegetație forestieră, cele ocupate cu ape și bălți, și terenurile degradate și neproductive, sunt în proprietatea privată doar în proporție de 40%.

Suprafața fondului funciar după modul de folosință și tipul de proprietate			
Categoriile de folosință	Suprafața totală	din care	
		Proprietate privată	Proprietate publică
Total terenuri agricole	4723	4700	23
Arabilă	1527	1515	12
Pașuni	1656	1656	0
Fânețe	1247	1236	11
Vii și pepiniere viticole	290	290	0
Total terenuri neagricole	4879	2395	2484
Păduri și altă vegetație forestieră	3980	1824	2156
Ocupată cu ape, bălți	107	103	4
Ocupată cu construcții	370	242	128
Căi de comunicații și căi ferate	225	89	136
Terenuri degradate și neproductive	197	137	60

Sursa datelor: I.N.S.S.E. TEMPO online, an de referință 2014

În ceea ce privește evoluția suprafețelor diverselor categorii de folosință a terenurilor, s-a ales pentru analiză perioada 2002 – 2014. Astfel, s-a remarcat o slabă variație a acestora, care s-a manifestat mai ales în a doua jumătate a acestui interval (fig. 2). O variație importantă s-a înregistrat doar în cazul suprafeței arabile, care a crescut semnificativ în 2007 (de la 1311 ha în 2002, la aproape 1538 ha). Suprafața ocupată de fânețe a scăzut cu peste 200 ha, iar celelalte tipuri de utilizare au continuat să ocupe aproximativ aceleași suprafețe.

Referitor la terenurile neagricole, acestea nu au înregistrate modificări semnificative ale suprafețelor ocupate.

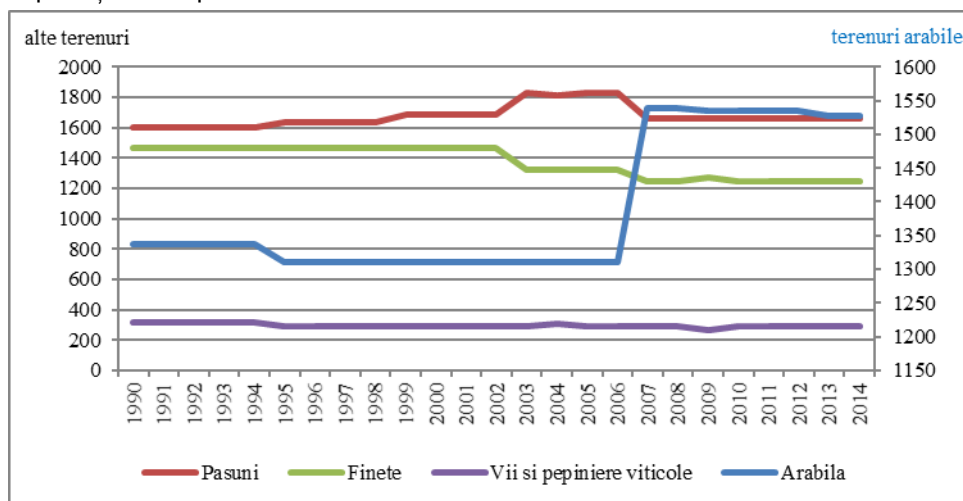

Fig. 2. Evoluția suprafeței fondului funciar după categoria de folosință a terenurilor (ha)² în Municipiul Sighișoara (Sursa datelor: I.N.S.S.E. TEMPO online)

² Deoarece diferențele valorice între terenurile arabile și celelalte tipuri de utilizare sunt foarte mari, pentru a reda clar evoluția tuturor suprafețelor respective, s-a introdus o a doua axă (cea din dreapta) la care se raportează valorile suprafeței terenurilor arabile.

2.2. Caracteristici ale producției agricole

Referitor la **modul de ocupare a suprafețelor agricole și evoluția acestuia**, analiza s-a efectuat pe baza celor două surse de informație statistică menționate la punctul 1.2 și anume Baza de date Tempo-ONLINE (I.N.S.S.E.) și Direcția pentru Agricultură a Județului Mureș.

Din analiza bazei de date a I.N.S., care nu deține informații decât pentru intervalul 1990-2003, dar și din analiza informațiilor oferite de Direcția pentru Agricultură a Județului Mureș se remarcă faptul că profilul agricol al Municipiului Sighișoara este cerealier (porumb boabe în principal și mult mai puțin alte cereale), la care se adaugă cultura plantelor furajere (fig. 3). Acest profil este determinat de caracteristicile pedo-climatice ale regiunii.

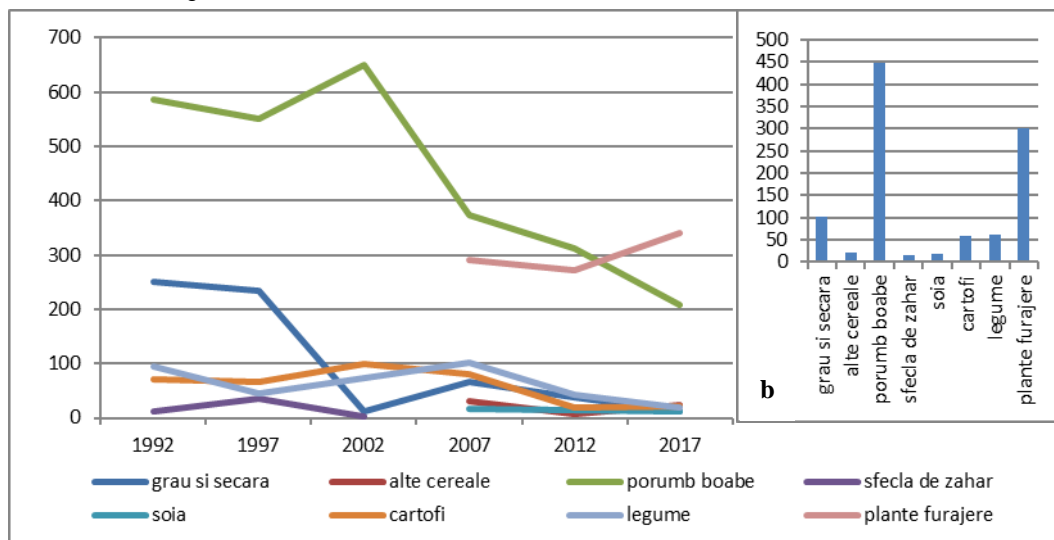

Fig. 3. Suprafața (ha) cultivată cu principalele culturi (a. valori anuale; b. medie multianuală 1990-2003) (Sursa datelor: I.N.S.)

Cele mai mari suprafețe (în medie peste 400 ha) au fost ocupate, în perioada menționată, de **culturi de porumb**. Acestea au variat destul de mult de la un an la altul, înregistrând o scădere continuă după anul 2002. Același trend s-a înregistrat și în cazul suprafețelor ocupate cu grâu și secară. Suprafețe însemnate mai sunt cultivate cu **plante furajere**³, și anume o medie de 300 ha. Alte plante cultivate sunt: legumele (în medie 63 ha), cartofii (60 ha), soia și sfecla de zahăr (mai puțin de 20 ha) (fig. 3b).

De asemenea, conform "*Raportului privind starea economică, socială și de mediu a municipiului Sighișoara pe anul 2018*", în teritoriul administrativ al Municipiului Sighișoara sunt prezente suprafețe importante de teren ocupate de culturi de **hamei** (cca. 95ha)

Din punctul de vedere al **producțiilor** obținute pe principalele culturi se constată o predominare a plantelor furajere, în cazul cărora producția medie a perioadei pentru care există date statistice (2007-2017) este de peste 6000 tone (fig. 4 b). Producția medie de porumb boabe în perioada 1990-2003 a fost de aproape 1500 tone, celelalte producții fiind mult mai reduse. Evoluțiile acestor producții înregistrează aceleași tendințe ca și cele referitoare la suprafețele ocupate de aceste culturi (fig. 4 a).

³ În cazul acestei culturi nu există date decât pentru intervalul 2007-2017.

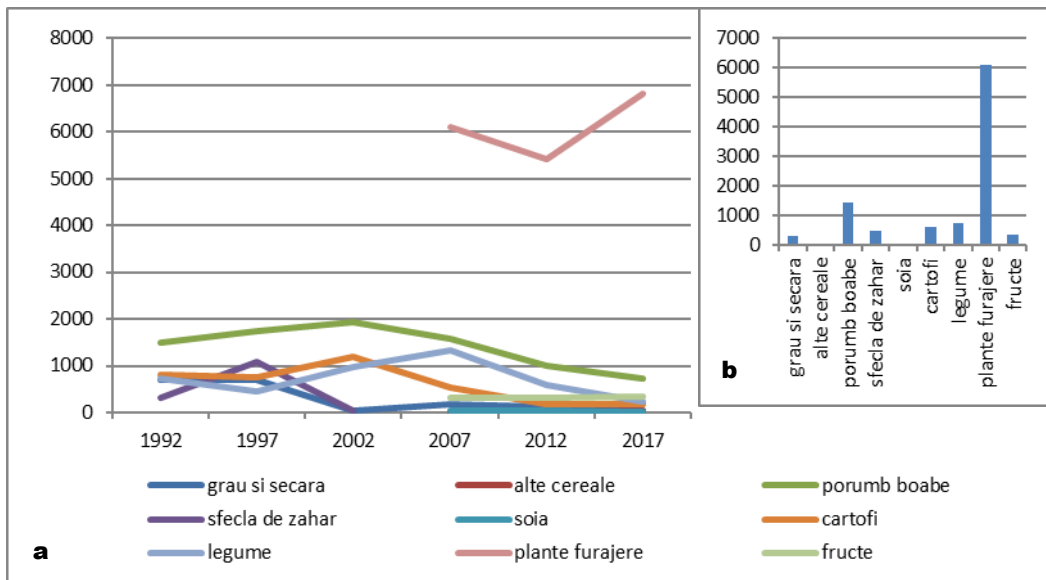

Fig. 4. Producția (tone) agricolă vegetală la principalele culturi (a. valori anuale; b. medie multianuală 1990-2003) (Sursa datelor: I.N.S.)

În acest context, din analiza **producției medii la hectar** se remarcă faptul că în Sighișoara cea mai productivă a fost cultura sfeclei de zahăr, care, deși cultivată pe suprafețe reduse, a dat o producție însemnată în perioada 1990-2003 și anume peste 27.600 kg/ha (fig. 5 b). Totuși, pentru acești tip de cultură trebuie luată în considerare lipsa datelor statistice pentru perioada 2007-2017, ceea ce conduce la concluzia că această cultură a fost înlocuită cu o alta, deși păstrarea ei ar fi reprezentat un punct pozitiv pentru economia municipiului.

În aceeași perioadă, pe următoarele locuri se plasează cultura plantelor furajere, a legumelor și a cartofului (20,288 kg/ha, 11.768 kg/ha și respectiv 9.600 kg/ha). Dintre toate, cultura legumelor a înregistrat o tendință de ușoară creștere, tendință care s-a schimbat după anul 2012 (fig. 5 a).

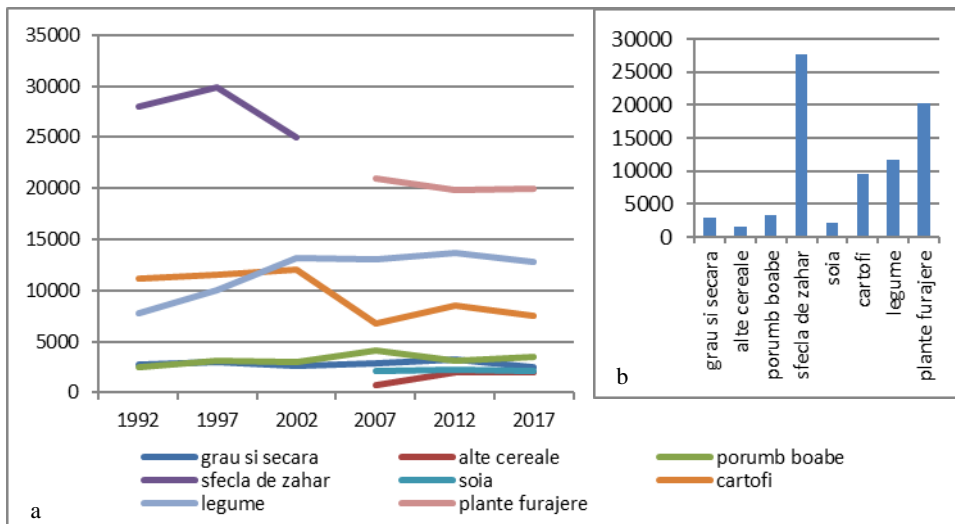

Fig. 5. Producția medie la ha (tone/ha) pentru principalele culturi agricole (a. valori anuale; b. medie multianuală 1990-2003) (Sursa datelor: I.N.S.)

Pentru a înțelege mai bine aceste evoluții s-a calculat coeficientul de corelație dintre suprafața și producția diverselor tipuri de plante cultivate (fig. 6). Dintre toate tipurile, s-au ales pentru exemplificare culturile de grâu și secară, porumb boabe, cartofi și legume. Această alegere s-a făcut pornind de la lungimea șirului de date statistice, luându-se în considerare plantele ale căror informații au fost complete. S-a constatat faptul că, în cazul acestor culturi, valorile corelațiilor au fost foarte bune (în jur de 0,9), ceea ce demonstrează faptul că productivitatea acestora s-a păstrat constantă de-a lungul întregii perioade analizate.

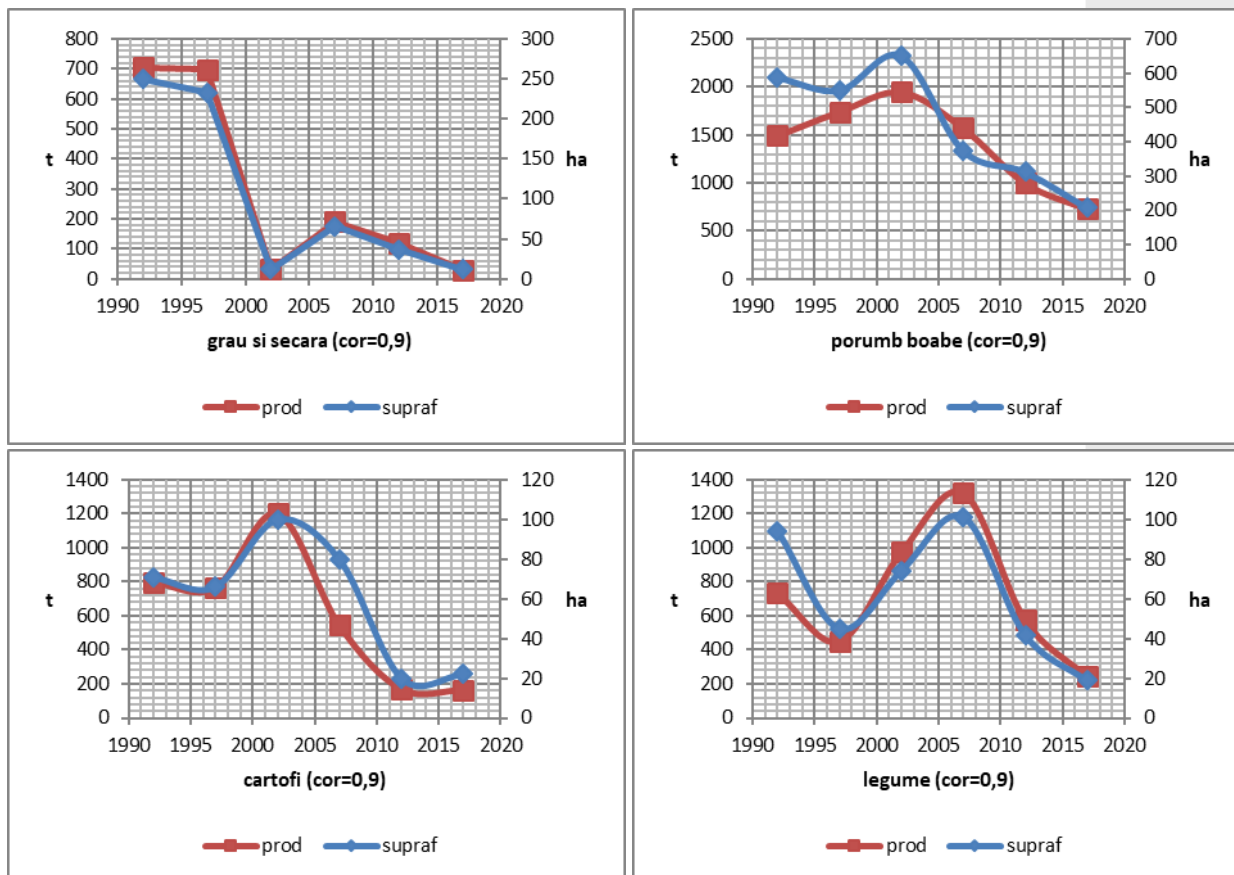

Fig. 6. Tendințe în evoluția suprafețelor cultivate și a producțiilor principalelor culturi agricole (1990-2003); (cor. = coeficient de corelație între suprafețele cultivate și producții)

Trebuie menționat și faptul că, fiind o regiune deluroasă, aici se cultivă și pomi fructiferi. Datele obținute de la beneficiar menționează existența, în aria agricolă a municipiului, a peste 2000 de pomi, numărul acestora crescând de la 2.200 în 2007 la 2.725 în 2017. În consecință, și producția de fructe a crescut de la 305 t la 330 t per total.

2.3. Caracteristici ale sectorului zootehnic

Conform "Raportului privind starea economică, socială și de mediu a municipiului Sighișoara pe anul 2018", în Municipiul Sighișoara sectorul zootehnic are ca tradiție creșterea păsărilor și a ovinelor (fig. 7). Alături de acestea se cresc în număr destul de important bovinele, porcinele și caprinele, la care se adaugă cabalinele într-un număr mult mai redus.

Specie	Efectiv de animale conform Registrului Agricol din 2018
Bovine	702
Ovine	9.255
Caprine	739
Porcine	108
Păsări	9.200
Cabaline	26
Familii de albine	1.840
Animale de blană	-

Sursa datelor: "Raportului privind starea economică, socială și de mediu a municipiului Sighișoara pe anul 2018"

Pentru a putea realiza o evoluția e efectivului de animale s-au utilizat date din mai multe surse astfel:

- pentru perioada 1992 – 2002 s-au preluat informații din baza de date TEMPO Online a I.N.S.
- pentru perioada 2007 – 2017 s-au preluat informațiile furnizate de Primăria Municipiului Sighișoara.

Astfel, s-a putut observa faptul că, la începutul perioadei analizate (1992-2017) păsările au reprezentat baza sectorului zootehnic, numărul acestora depășind 200.000. Este vorba despre o adevărată tradiție în creșterea acestora, Sighișoara fiind sediul secției de creștere și protecție a păsărilor de curte din cadrul Uniunii Agrare a Sașilor, care a fost înființată în 1886 și care, în 1923, s-a transformat în *Asociația Crescătorilor de Păsări și Animale Mici TÂRNAVA MARE*. Această asociație a fost foarte activă de-a lungul timpului, participând la diverse concursuri din țară și străinătate, participări care s-au materializat prin numeroase premii. De asemenea, în 2012 Sighișoara a fost gazda Expoziției Naționale de Păsări și Animale Mici organizată de Federația Asociațiilor Crescătorilor de Păsări de Curte și Animale de Rasă din România⁴.

Cu toate acestea, numărul păsărilor a scăzut drastic, de la peste 200.000 de exemplare în 1992 la numai 9.600 în 2017.

Pe parcursul perioadei analizate, conform surselor precizate anterior, numărul **ovinelor** a variat, de la 5857 în anul 1992, la 20.440 în anul 2007, pentru ca în anul 2017 să ajungă la 9741. Astfel, se poate afirma faptul că cea mai bună perioadă pentru creșterea acestor animale a fost cea de la sfârșitul deceniului trecut, după care valorile au scăzut semnificativ (fig. 7). Această situație poate demonstra faptul că există potențial pentru creșterea animalelor, dar că acesta nu este folosit în prezent la reala lui valoare.

⁴ https://www.sunphoto.ro/ciprianangel/a-istoric_al_asociatiei_crescatorilor_din_sighisoara

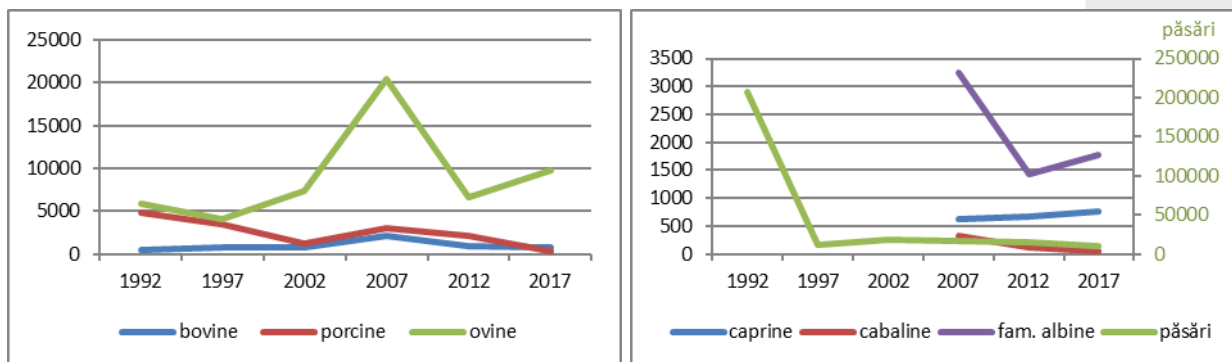

Fig. 7. Evoluția numărului de animale
(Sursa datelor: baza de date Tempo Online, Primăria Municipiului Sighișoara)

Numărul **porcinelor** variază între 5.000 de exemplare (valoare înregistrată în anul 1992) și cca. 1.200 de exemplare (valoare înregistrată în anul 2001), dar acesta a înregistrat în 2017 o scădere accentuată, ajungând la numai 280 de exemplare.

Numărul **bovinelor** este mult mai mic, cea mai mare valoare înregistrându-se în anul 2007 (2066 de exemplare) iar cea mai mică în anul 1992 (473 de exemplare).

În afara acestora, în datele furnizate de Primăria Municipiului Sighișoara pentru perioada 2007 – 2017 apar și caprinele, cabalinele și albinele. Astfel, se remarcă faptul că s-au înregistrat scăderi semnificative în ceea ce privește efectivul **cabalinelor** (de la 334 de exemplare în 2007 la numai 42 de exemplare în anul 2017) precum și al **familiilor de albine** (de la 3242 de familii în 2007 la 1775 familii în 2017, numărul acestora practic înjumătățindu-se).

De remarcat este faptul că evoluția efectivelor de animale din municipiu a fost, de-a lungul întregului interval, fie în scădere fie în creștere, ceea ce dovedește o instabilitate a sectorului zootehnic. Cele mai accentuate scăderi (rată negativă de creștere) le-au avut efectivele de păsări și porcine (-95% și respectiv -94%) dar și de cabaline (-87%), iar cea mai redusă scădere s-a înregistrat la păsări (-8,6%). Alte efective de animale au fost în creștere, ca de exemplu bovinele și ovinele (68% și respectiv 66%) și mai puțin caprinele (20%).

În acest context și **producția agricolă animală** a înregistrat o scădere destul de accentuată (fig. 8), deși evoluțiile au fost fluctuante.

Astfel, cea mai accentuată scădere s-a înregistrat la producția de **lână** (-100%). Reduceri semnificative s-au înregistrat și la producțiile de **carne** și **lapte** (-97% și respectiv -87%). În cazul producțiilor de **miere** și **ouă** acestea au scăzut cu 44% și respectiv 22%.

Se remarcă faptul că, deși unele efectivele de animale au înregistrat și creșteri, producțiile au fost doar în scădere. De aici rezultă o slabă corelație între cei doi indicatori.

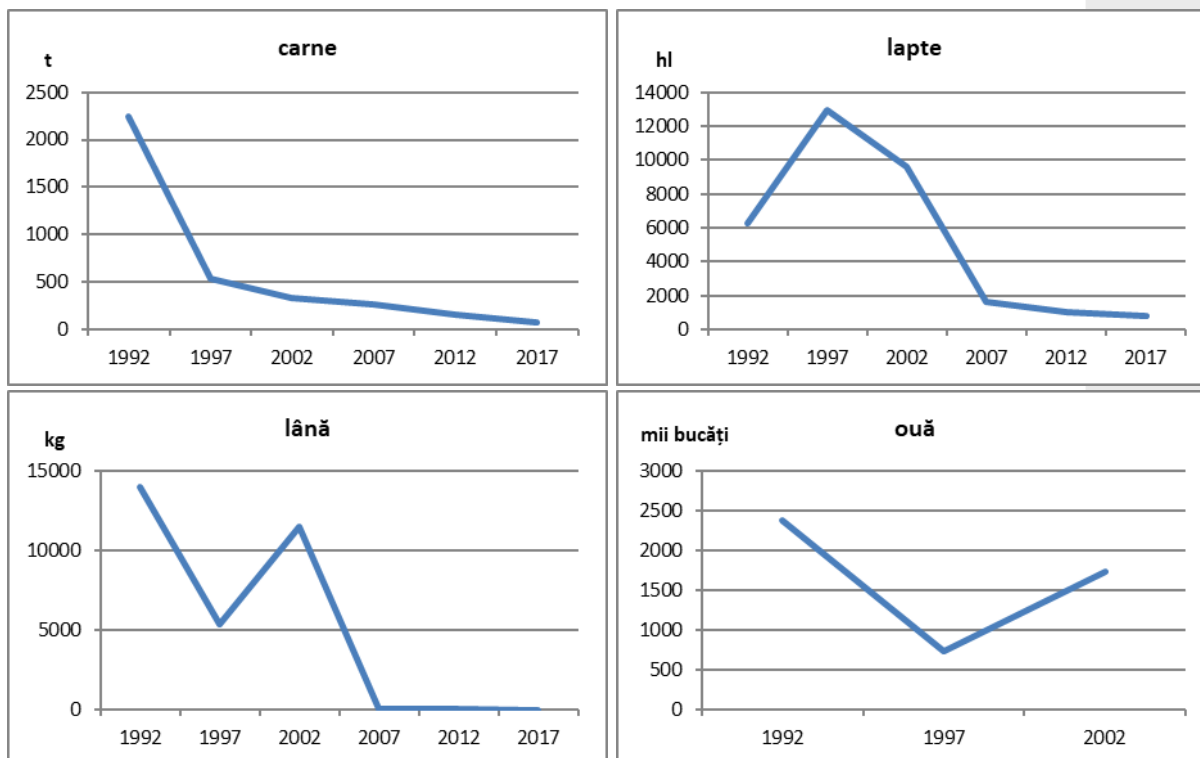

Fig. 8. Evoluția producției agricole animale
(Sursa datelor: baza de date Tempo Online, Primăria Municipiului Sighișoara)

2.4. Structura activităților economice

În perioada de dinaintea anilor '90, profilul industrial al municipiului Sighișoara era unul mixt, în care mai multe ramuri ocupau poziții importante în cadrul economiei locale. Astfel, la Sighișoara se putea vorbi despre industria textilă și despre cea a confecțiilor, despre industria construcțiilor de mașini și cea de articole de menaj. De asemenea, prelucrarea metalelor, a lemnului, industria sticlei și a faianței dar și ramuri precum încălțăminte, blănărie și pielărie ocupau locuri importante în cadrul economiei locale⁵.

Cea mai mare parte a unităților își desfășurau activitatea în domeniul industriei ușoare (cca. 65%), această orientare fiind dată de tradiția locală, și anume de vechile bresle ale croitorilor și țesătorilor, precum și de prezența materiei prime pentru produsele ceramice (existența carierei în partea de nord-est a Sighișoarei)⁶.

De-a lungul timpului, datorită lipsei de fonduri necesare modernizării sectoarelor de activitate, precum și scăderea accesibilității la materii prime și energie datorită liberalizării prețurilor, municipiul Sighișoara a înregistrat o scădere drastică în ceea ce privește diversitatea activităților economice⁷.

Astfel, conform informațiilor furnizate de Primăria Municipiului Sighișoara, referitoare la agenții economici prezenți în municipiu în anul 2019, s-a constatat faptul că cele mai numeroase întreprinderi din Sighișoara sunt în prezent cele care aparțin secțiunilor CAEN comerț (G) și hoteluri și restaurante (I) (fig. 9). Pe următoarele locuri se situează domeniul serviciilor (K - U) și sectorul industriei prelucrătoare (C), acestea înregistrând un număr însemnat de întreprinderi.

⁵ Raport privind starea economică, socială și de mediu a Municipiului Sighișoara, 2018

⁶ Idem

⁷ Idem

Secțiuni CAEN	Număr întreprinderi
A	30
B	0
C	46
D, E	11
F	2
G	162
H	0
I	111
J	10
K - U	56
TOTAL	428

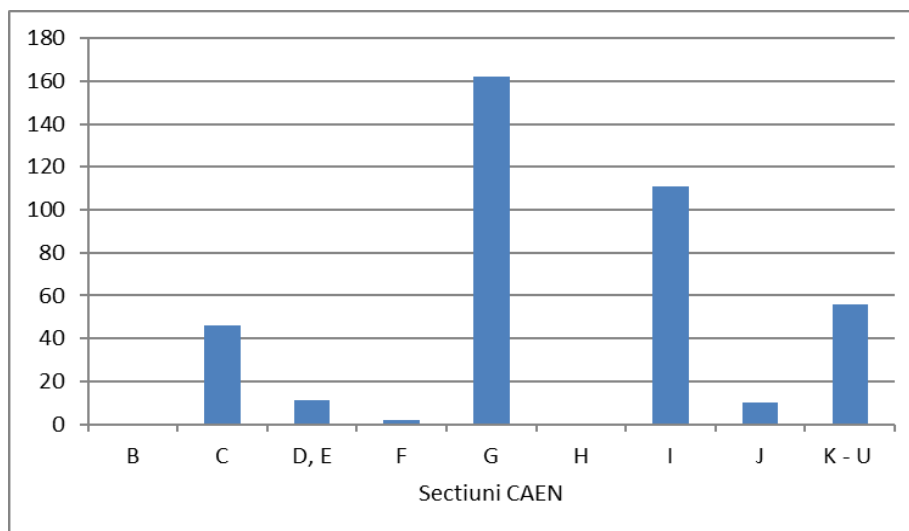

Fig. 9. Numărul de întreprinderi pe secțiuni CAEN la nivelul anului 2019 (A - Agricultură, silvicultură și pescuit, B - industria extractivă, C - industria prelucrătoare, D - producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, E - distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, F - construcții, G - comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, H - transport și depozitare, I - hoteluri și restaurante, J - informații și comunicații, K .... U - alte activități de servicii) (Sursa datelor: Primăria Municipiului Sighișoara, listafirme.ro)

Din sectorul industriei prelucrătoare fac parte întreprinderile dedicate industriei de fabricare a mobilei, a ceramicii și a produselor de uz gospodăresc, a unor produse manufacturiere, reparației de mașini și echipamente electrice, industriei de fabricare a cărnii, sucurilor și legumelor, de distilare a băuturilor alcoolice, de fabricare a preparatelor farmaceutice. Producția acestor întreprinderi este comercializată prin intermediul numeroaselor magazine de profil de pe teritoriul municipiului.

Activitățile din domeniul serviciilor sunt foarte variate. Pe lângă numărul însemnat de hoteluri și restaurante există și agenții de turism, ateliere de reparații mobilă, încălțăminte, produse din piele, ceasuri și bijuterii, calculatoare și echipamente periferice. De asemenea, există activități din domeniul telecomunicațiilor, a serviciilor privind tehnologia informației, activități de asistență medicală umană și veterinară.

Astfel, făcând un rezumat al informațiilor menționate mai sus, se poate observa faptul că cea mai mare parte a activităților economice din municipiul Sighișoara fac parte din sectorul terțiar (secțiuni CAEN **G - U**), pe locurile următoare situându-se cele din sectorul secundar (secțiuni CAEN **C - F**) și respectiv cel primar (secțiuni CAEN **A și B**).

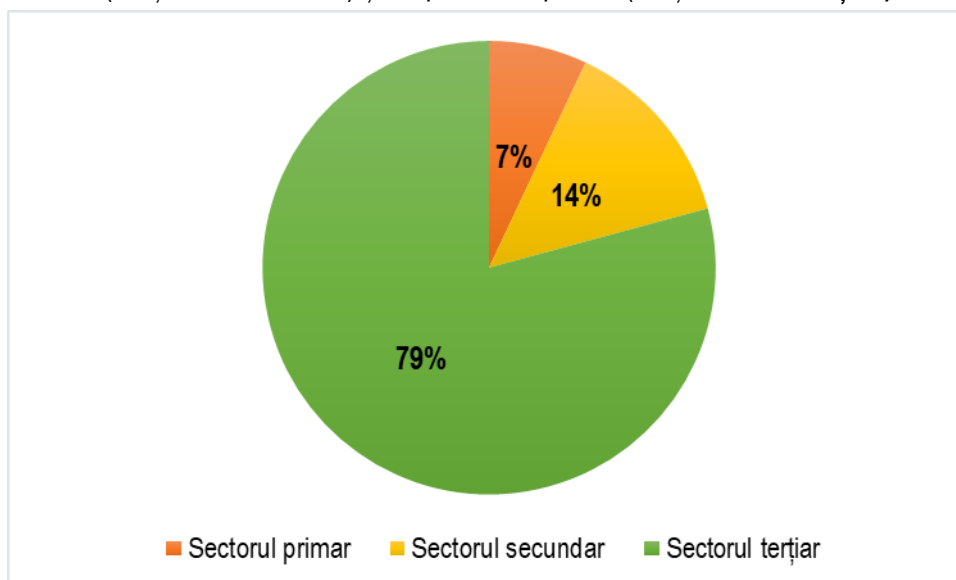

Fig. 10. Distribuția întreprinderilor pe principalele sectoare de activitate ale economiei (2019)

Cea mai mare parte a activităților economice din Municipiul Sighișoara sunt cu capital privat, o parte dintre acestea având investitori străini din Italia, Germania, Coreea sau Elveția⁸.

Conform *"Raportului privind starea economică, socială și de mediu a Municipiului Sighișoara"* pentru anul 2018 precum și datelor furnizate de către Primăria Municipiului Sighișoara, situația comparativă a numărului de agenți economici care și-au desfășurat activitatea pe raza municipiului în perioada 2016 – 2019 este următoarea:

Tipuri de societăți după forma juridică	2016	2017	2018	2019
Societăți cu răspundere limitată (S.R.L.)	459	468	471	467
Societăți pe acțiuni (S.A.)	17	17	16	17
Organizații cooperatiste (O.C.)	0	0	0	0
Întreprinderi Familiale (Î.F.)	16	17	15	15
Întreprinderi Individuale (Î.I.)	99	103	100	96
Persoane fizice autorizate (P.F.A.)	27	31	37	36
TOTAL:	618	636	639	631

⁸ Raport privind starea economică, socială și de mediu a Municipiului Sighișoara, 2018

Printre cele mai importante societăți ce își desfășoară activitatea pe raza Municipiului Sighișoara se află următoarele:

- **S.C. Siceram S.A. România** (fabrică de cărămidă și țigle ceramice), situată în partea de NE a municipiului, în zona cartierului Viilor, adiacent carierei;
- **S.C. Târnava S.A. România** (fabrică de textile), situată în partea de SV a municipiului, în apropierea intersecție dintre str. Ilarie Chendi și str. Mihai Eminescu;
- **S.C. Cesiro S.A. România** (fabrică de articole din faianță pentru menaj), situată în partea de est, la intrarea în municipiu, pe DN13.
- **S.C. Transtex S.A. România** (fabrică de textile), situată în partea de NV a zonei centrale a municipiului;
- S.C. Sefar S.R.L. Elveția (fabrică de țesături filtrante), situată în partea de NE a municipiului, în cartierul Bărăgan;
- S.C. Hochland România S.R.L. Germania (fabrică de brânzeturi), situată în zona centrală, la nord de râul Târnava Mare;
- S.C. GST Automotive Safety RO S.R.L. Germania (fabrică de textile pentru industria automobilă), situată în partea de NE a municipiului, la sud de DN13 și cartierul Bărăgan.

Municipiul Sighișoara a dat pe piața din România o serie de companii importante care de-a lungul timpului au reușit să își facă un renume și la nivel internațional.

Astfel, **fabrica de cărămidă Siceram** este una dintre întreprinderile cele mai vechi din municipiul Sighișoara, pe actualul său amplasament fiind înființate, la începutul secolului XX, două fabrici de cărămizi și țigle: prima în 1907, al cărui proprietar era Hans Letz, și cea de-a doua în 1912, al cărei proprietar era Wilhelm, Low. De-a lungul timpului, datorită mai multor dificultăți, fabrica lui Hans Letz a fost arendată întreprinderii "Hercules" din Târnăveni pentru ca mai apoi ambele să ajungă în proprietatea Statului Român. În urma privatizării din 1995, în cadrul fabricii au avut loc importante acțiuni de modernizare, fapt ce a dus la situarea acesteia, în ultimii ani, pe primele locuri în domeniul său de activitate⁹.

Fabrica de textile Târnava S.A. este o societate comercială înființată în anul 1949 și este una dintre printre fabrici de cămăși din România. Societatea activează atât pe plan local cât și pe piața internațională, având importante colaborări cu societăți din țări precum Germania, Italia, Franța sau Danemarca¹⁰.

O altă companie importantă este **fabrica Cesiro S.A.**, aceasta fiind cel mai mare producător de articole din faianță pentru menaj la nivel european. Fabrica a fost înființată în anul 1957 și avea denumirea de *Combinatul de Faianță și Sticlărie din Sighișoara*. Fabrica a fost privatizată în anul 1990 iar la momentul actual își comercializează produsele atât pe piața din România cât și pe piețe internaționale (Olanda, Anglia, Germania, Franța etc.), printre cele mai importante colaborări fiind cea cu compania suedeză IKEA.

Alte companii de renume la nivel național și internațional, care au reprezentante pe teritoriul administrativ al municipiului Sighișoara, sunt următoarele:

- Lanțul hotelier Hilton - hotelul "DoubleTree by Hilton" (str. Consiliul Europei nr. 6);
- BinderBubi Turism S.A. cu hoteluri în Sighișoara și Mediaș;
- Casa Wagner cu hoteluri în Sighișoara și Brașov;
- Kaufland (str. Stadionului nr. 1);
- Lidl (str. Gheorghe Lazăr nr. 6)

⁹ Istoria companiei Siceram : www.siceram.ro/despre-noi/istoria-companiei/

¹⁰ Asociația de Afaceri Japonezo-Română : <https://www.tarnava.ro/ro/despre-noi.html>

Forța de muncă

Conform "Raportului privind starea economică, socială și de mediu a Municipiului Sighișoara" pentru anul 2018, numărul angajaților din cadrul principalelor societăți comerciale (după numărul de angajați) este următorul:

Nr. Crt	Denumirea societății	Nr. angajați 2017	Nr. angajați 2018	Nr. angajați 2017-2018%
1.	SC "Cesiro" SA	1067	1030	- 3.47%
2.	SC GST Automotive Safety RO SRL	1063	1253	+17.87%
3.	SC "Hochland Romania" SRL	375	399	+6.40%
4.	SC "Sefar" SRL	273	345	+26.37%
5.	SC "Siceram" SA	262	252	- 3.82%
6.	SC "Transtex" SA	177	153	- 13,56%
7.	SC "Târnavă" SA	127	123	- 3.15%
8.	SC "Monosuisse" SRL	120	124	+3,33%

Din tabelul de mai sus se poate observa faptul că, în ceea ce privește principalele societăți care își desfășoară activitatea pe teritoriul municipiului Sighișoara, principalii furnizori de locuri de muncă fac parte din industria prelucrătoare (ceramică, textile). Acest fapt arată că tradiția locală, transmisă de-a lungul timpului așa cum am menționat mai sus, încă este prezentă în cadrul municipiului, fiind într-o continuă dezvoltare.

Acest lucru este susținut și de faptul că după 1990 au apărut noi companii activând în aceste domenii pe teritoriul municipiului Sighișoara, fie companii cu capital autohton (S.C. Transtex S.A. – parteneriat cu Germania, în 1991), fie companii cu capital internațional (S.C. GST Automotive Safety RO S.R.L. – Elveția în 2013, S.C. Sefar S.R.L. – Elveția în 2005, S.C. Monosuisse S.R.L. – Elveția în 2007, S.C. Hochland România S.R.L. – Germania în 1993).

Cifra de afaceri

Conform "Raportului privind starea economică, socială și de mediu a Municipiului Sighișoara" pentru anul 2018, principalele societăți care activează în municipiu după bilanțul cifrei de afaceri pentru perioada 2017-2018 sunt următoarele:

Nr. Crt	Denumirea societății	Cifra de afaceri 2017	Cifra de afaceri 2018	Cifra de afaceri 2017-2018%
1.	SC "Hochland Romania" SRL	337.824.542,00	399.673.249,00	+18,31%
2.	SC GST Automotive Safety RO SRL	68.224.655	106.271.994,72	+55,77%
3.	SC "Sefar" SRL	129.899.634,00	156.280.065,00	+20,31%
4.	SC "Siceram" SA	78.246.402,00	85.780.013,00	+9,63%
5.	SC "Cesiro" SA	80.534.000,00	83.148.489,00	+3,25%
6.	SC "Monosuisse" SRL	64.064.847,00	68.616.112,00	+7,10%
7.	SC "Transtex" SA	6.340.548,00	5.391.594,00	-14,97%
8.	SC "Târnavă" SA	4.968.000,00	4.916.359,00	- 1,04%

În ceea ce privește cifra de afaceri, companiile românești care activează pe teritoriul municipiului s-au menținut la un nivel competitiv față de cele cu capital străin. Astfel, se poate observa din tabelul de mai sus faptul că o parte dintre acestea au înregistrat creșteri ale cifrei de afaceri în anul 2018 (în medie cca. 7% față de anul precedent), fapt ce le plasează în continuare pe primele locuri în ceea ce privește economia locală.

3. Concluzii

Localizarea municipiului pe traseul drumului național DN13 / drumului european E60 precum și pe traseul magistralei 300 de cale ferată București – Oradea reprezintă unele dintre principalele atuuri ale zonei. De asemenea, existența numeroaselor terenuri cu destinație agricolă reprezintă un punct de plecare important pentru atragerea de noi investitori pe viitor.

Municipiul Sighișoara are o veche tradiție atât în ceea ce privește agricultura și zootehnia, cât și în ceea ce privește industria extractivă. La începutul anilor 90 au existat importante suprafețe de teren cu destinație agricolă, cu o producție agricolă diversă, precum și un efectiv considerabil de animale. Cu toate acestea, evoluția în timp a arătat o scădere accentuată a celor două, în ciuda faptului că, la momentul actual, aproximativ 50% din suprafața teritoriului administrativ al municipiului este ocupată de terenuri agricole.

În ceea ce privește activitățile economice, analizele efectuate în prezentul studiu arată o prezență importantă a companiilor cu capital autohton (sau mixt) pe piața din municipiul Sighișoara, alături de companii mari la nivel internațional, fapt ce demonstrează atractivitatea zonei nu numai din punct de vedere turistic cât și din punct de vedere economic.

Important de menționat este și faptul că există un precedent în ceea ce privește parteneriatele internaționale menite să repornească afaceri locale, unul dintre exemple fiind compania Transtex, acesta având la momentul actual capital mixt (parteneriat romano-german).

Creșterea competitivității economice la nivel național și internațional precum și evoluția rapidă a tehnologiei aduc în calcul nevoia acută de investiții de modernizare atât la nivel privat (în cadrul întreprinderilor) precum și la nivel public (în infrastructura edilitară, de transport etc.). Din aceste puncte de vedere, o oportunitate importantă o reprezintă posibilitatea de accesare a unor fonduri europene nerambursabile prin programe operaționale, valabile în perioada de programare 2014-2020, atât de la nivelul primăriei cât și de la nivelul investitorilor privați.

Un punct slab la nivelul întregului municipiul îl reprezintă lipsa rezervelor de teren aflate în domeniul primăriei, fapt ce îngreunează investițiile într-o serie de proiecte ce ar putea avea un impact considerabil asupra economiei locale (spre exemplu: investiții în spații de parcare, spații publice etc.), investiții ce ar putea sporii atractivitatea municipiului atât în ceea ce privește locuirea cât și în ceea ce privește activitățile economice.

În urma analizării datelor referitoare la economia locală, se poate spune că municipiul Sighișoara își depășește statutul de oraș turistic, dezvoltând în paralel, de-a lungul anilor, un sector economic divers, format din companii de mari dimensiuni (prin cifră de afaceri și număr de angajați), competitive atât pe plan național cât și internațional.

BIBLIOGRAFIE

- Chiorean, P., Trâmbițaș, E., Ghõrgy, K., Moldovan, I. (coord.) (1980), *Mureș. Monografie*, colecția Județele Patriei, Editura Sport-Turism, București.
- Mac, I., Josan, N. (1987), *Dealurile Târnavei Mici*, în *Geografia României III., Carpații Românești și Depresiunea Transilvaniei*, Editura Academiei Române, București, p. 566-578.
- Șoneriu, I., Mac, I. (1973), *Județul Mureș*, colecția Județele Patriei, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București.
- Șoneriu, I., Grecu, Florina (1987), *Podișul Hârtibaciului*, în *Geografia României III., Carpații Românești și Depresiunea Transilvaniei*, Editura Academiei Române, București, p. 578-590.
- *** (2008), *Strategia de Dezvoltare Economico – Socială a Municipiului Sighișoara pentru perioada 2008 – 2013*
- * * (2014), *Strategia de Dezvoltare a Municipiului Sighișoara pentru Perioada 2012-2020 „Orașul Muzeu”*